

Zjevení Janovo – 8.

Naděje umírá poslední

1 Andělu církve v Sardách piš: Toto praví ten, který má sedmero duchů Božích a sedmero hvězd: „Vím o tvých skutcích – podle jména jsi živ, ale jsi mrtev.

2 Probud' se a posilni to, co ještě zůstává a je už na vymření! Neboť shledávám, že tvým skutkům mnoho chybí před Bohem;

3 rozpomeň se tedy, jak jsi mé slovo přijal a slyšel, zachovávej je a čiň pokání. Nebudeš-li bdít, přijdu tak, jako přichází zloděj, a nebudeš vědět, v kterou hodinu na tebe přijdu.

4 Přece však máš v Sardách několik osob, které svůj šat nepotřísnily; ti budou chodit se mnou v bílém rouchu, protože jsou toho hodni.

5 Kdo zvítězí, bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nevymažu z knihy života, nýbrž přiznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly.

6 Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím.“ (Zjevení 3:1-6)

Sardy byly ve starověku hlavním městem králů Lydie. Respektive šlo o dvojměstí, započítáme-li k samotnému městu i rozsáhlé, mnohem níže postavené předhradí. Sláva Sard, jakož i celého království, byla založena na zlatonosné říčce Paktolos, na jejichž březích se již zmíněná dolní část města rozkládala. Mocný lýdský král Kroisos se dokonce odvážil postavit Perskému Kýrovi. Ten nejprve v bitvě porazil Kroisia, jenž se uchýlil do ochrany svého slavného města. Kýros však, díky malé bdělosti ochránců města a díky Isti, Sardy dobyl. Nicméně se zachoval velmi moudře: město zachoval a ze sardských občanů si učinil oddané poddané. Dovolil jim nadále žít v jistém blahobytu, aby ukolébal jejich chutě k případným vzpourám. Později byly Sardy ještě jednou dobyty – obdobným způsobem jako prve, díky nepozornosti strážců. Později dokonce podlehly ničivému zemětřesení. Na jejich obnově se velkou měrou podílel císař Tiberius. A i když žili ve své „zašlé slávě“, už nikdy nedosáhly takového významu jako kdysi, přesto svým významem a velkolepostí mohly v jistém smyslu konkurovat jak Efezu, tak i Smyrně.

V oblasti Sard působil zejména kult Kybelé, o níž se věřilo, že může své vyznavače vzkřísit z mrtvých.

V době působení křesťanského sboru, jemuž je list adresován, nevíme o žádném vnějším ani vnitřním tlaku, kterému by byl tento sbor vystaven. Naopak se jim podle všeho dařilo tak dobře, až se **nechali ukolébat k duchovnímu spánku**. To zní jako velké varování – období klidu je důležité, abychom odpočinuli a nabrali nových sil. **Pokud se však necháme ukolébat do „duchovního klídku“, může to také znamenat postupné duchovní odumírání až smrt.** Popis Sardského sboru na nás tedy působí téměř děsivě: **jediné, co v tobě zbývá, je jméno, které nosíš!**

Úvodní verš nás znovu obrací ke skutečnosti, že **Tomu, kdo má veškerou moc nad světem fyzickým i duchovním a má moc oživovat, není nic skryto**. Vidí skutky, vidí motivaci a nahlíží i to, co se odehrává hluboko v lidském srdci. Zde stojí, že **drží v ruce záležitosti duchovní (sedmero duchů Božích) i záležitosti pozemské (drží sedmero hvězd – tedy jednotlivé sbory)**.

Ten, který promlouvá, **má věci pod kontrolou**, ať už se nám to jeví jakkoliv.

Co v té úvodní výtce můžeme zaslechnout? Jde o jasné varování před omylem „formálního křesťanství“. **Pouhé „držení se jména Kristova“, bez projevů života víry, bez obětavého obecnství s druhými, bez skutečného vztahu s živým Bohem, prostě nestačí.**

Je dobré si položit několik otázek: *Jak vlastně rozeznávám, kde je život a kde už není? Je snad tam, kde si lidé „činí jméno“? Je tam, kde chybí ochota sklonit se k druhým? Je tam, kde...?*

Ten, kdo mluví ke sboru v Sardech, však jistou **naději přeci jenom má**. Ještě se můžeš probudit a posilnit to, co máš, co je v tobě živé. Možná je to ukryto někde hluboko uvnitř, ale může to posloužit k probuzení.

Ve slově nacházíme připomínku „starých dobrých časů“. Počátky víry v tomto městě, v tomto sboru... *Dokážeš si vybavit, jaké to bylo, když ses poprvé setkal s radostnou zprávou? A dokážeš se dnes radovat stejně jako tehdy? Rozpomínáš se na to, jak tě Boží milost zasáhla, jak jsi chtěl dělat Bohu jen radost a že dodržování Božího slova pro tebe bylo naprostou samozřejmostí? Anebo už je to pro tebe „všechno tolik důvěrně známé“, že tě to vlastně nevzrušuje...?*

Sbor je **nabádán k bdělosti**. Proč? Asi proto, že Pán Bůh s ním zřejmě ještě zdaleka neskončil. Promlouvá naléhavě: nedej se ukolébat svým klídkem, nedej na vnější dojem, že je všechno v pořádku. Ke sboru v Sardech zaznívá něco, co obyvatele města důvěrně znali: pro malou bdělost strážců bylo téměř nedobytné město dvakrát uchváčeno nepřítelem. Pokud by se snad stalo, že by sbor dočista usnul, nebo mu hrozilo úplné „duchovní odumření“, Pán by je navštívil, „jako zloděj v noci“, tedy naprosto nečekaně. Proč asi? **Zřejmě, aby probudil k životu to, co za probuzení ještě stojí**. Podle všeho je tu už jenom několik málo jedinců, kteří zápas víry nevzdali. A odvolávání se na bílý šat nás vede k jiným podobným slovům, v nichž jsou ti, kteří prošli utrpením, oděni bílým rouchem. **Možná, že na těch, kteří se zdají být u konce veškerých svých sil, kteří zdánlivě umírají, se nakonec Bůh zvláštním způsobem oslaví**. Jak, to zůstává tajemstvím. Podstatné je, že **Bůh předčasně neodepíše nikoho, v kom zbývá alespoň jiskřička malé naděje**.

Pokud se i v utrpení, zoufalství, v agónii přiznáváš i ty ke svému Pánu, máš zde velké zaslíbení, že on se přizná k tobě před svým Otcem i nebeskými anděly!

Máš-li dojem, že už to dál nejde, že jsi doopravdy u konce, že jsi vyčerpал veškeré své rezervy, pamatuj na Toho, který tě drží ve své ruce stejně, jako drží sedmero Božích duchů i sedmero hvězd. **Z té ruky mu nikdo nevypadne!**

– Petr Plaňanský